

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr WP.420.21.2024

Warszawa, 2024-06-28

Dot. SPS-WP.020.88.4.2024

Pan Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS.1804.283.2024

Data wpływu 2.07.2024

Szanowny Panie Kierowniku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 marca 2024 r. uprzejmie przedstawiam
w załączeniu opinię Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie poselskiego projektu ustawy
o Trybunale Konstytucyjnym.

*2 powierzonu
Dagmar*

sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.88.14.2024

Data wpływu 05.07.2024

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 27 czerwca 2024 r.

w sprawie poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym

1. Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, przekazanym do zaopiniowania przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 13 marca 2024 r. (znak: SPS-WP.020.88.4.2024), opiniuje projekt negatywnie, jako sprzeczny z szeregiem konstytucyjnie określonych zasad gwarantujących prawidłowe funkcjonowanie polskiego Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności w zakresie sposobu kształtowania jego składu i biegu kadencji sędziów tego Trybunału.

2. **Projektowany art. 2 ust. 1** stanowi powtórzenie materii zawartej w Konstytucji RP – tj. art. 188 ust. 1, art. 79 ust. 1, art. 193 i art. 192. Zdaniem Rady aktualnie obowiązujący art. 33 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym stanowi zasadnicze rozwinięcie norm konstytucyjnych, w przeciwieństwie do projektowanego przepisu, stanowiącego jedynie *superfluum* w stosunku do wskazanych wyżej przepisów Konstytucji RP.

3. Zdaniem Rady **projektowany art. 8 ust. 2**, ustanawiający obowiązkowe odbywanie posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału co najmniej raz w miesiącu nie jest racjonalny z perspektywy prawidłowego funkcjonowania Trybunału i może wpłynąć niekorzystnie na czas trwania postępowań przed nim poprzez nadmierne angażowanie składów orzeczniczych w czynności tego nie wymagające.

4. **Projektowany art. 8 ust. 4** przewiduje przesłankę umożliwiającą na odstąpienie od dochowania obowiązku z ust. 3 tego przepisu (informowania o terminie i porządku comiesięcznego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału), jednakże nie precyzuje okoliczności w jakich byłoby to możliwe. Posłużenie się w tym przypadku określeniem „szczególnie uzasadnionego przypadku” nie jest dostatecznie precyzyjne i może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie.

5. Projektodawca nie uzasadnia rozwiązań przewidzianych w **projektowanym art. 9 ust. 2** wprowadzającym wymóg większości 2/3 głosów przy podejmowaniu uchwał dotyczących:

- wyboru kandydatów na stanowiska Prezesa i Wiceprezesa Trybunału oraz przedstawienia kandydatur Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;
- stwierdzenia wygaśnięcia mandatu sędziego Trybunału w przypadkach określonych w art. 21 ust. 1 pkt 2–5 projektu;

- stwierdzania utraty statusu sędziego Trybunału w stanie spoczynku, o którym mowa w art. 44 projektu;
- uchwalania regulaminu Trybunału.

Wprowadzenie w powyższym zakresie wymogu kwalifikowanej większości głosów powinno być w ocenie Rady należycie uzasadnione przez Projektodawcę z uwagi na wprowadzenie wyjątku od ogólnych zasad podejmowania uchwał przez Trybunał Konstytucyjny. Nieodpowiednie i nieuzasadnione wprowadzenie wysokiego wymogu 2/3 głosów przy podejmowaniu uchwał przez Trybunał Konstytucyjny w sprawach o charakterze ustrojowym może w praktyce prowadzić do obstrukcji albo wstrzymania prac tego gremium z uwagi na niemożliwość osiągnięcia odpowiedniego konsensusu przez całość jego składu. W tym względzie należy rozważyć co najmniej wprowadzenie mechanizmów przeciwdziałających blokowaniu podejmowaniu uchwał przez Trybunał, jak np. możliwość ponownego głosowania przy niższym wymogu większości głosów.

6. Podkreślenia wymaga, dla przykładu, że:

- art. 11 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych – przewiduje wymóg bezwzględnej większości głosów w obecności co najmniej 3 członków Rady Mediów Narodowych (na ogólną ich liczbę: 5),
- art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli – przewiduje wymóg zwykłej większości głosów w obecności co najmniej połowy składu Kolegium,
- art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim – przewiduje wymóg zwykłej większości, przy obecności co najmniej 5 członków Rady Polityki Pieniężnej (na ogólną ich liczbę: 10),
- § 15 ust. 3 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów – przewiduje wymóg zwykłej większości głosów,
- § 14 ust. 2 Regulaminu Krajowej Rady Prokuratorów z dnia 25 maja 2016 r. – przewiduje wymóg zwykłej większości głosów.

7. Mając na uwadze wskazane wyżej unormowania dotyczące innych kolegialnych organów funkcjonujących w ramach systemu organów państwa polskiego, Rada postuluje, by projektowany przepis wymagał co najwyżej bezwzględnej większości głosów lub, wzorem znacznej części rozwiązań w polskim systemie prawnym, zwykłej większości głosów. Wprowadzenie wyższych wymogów w tym zakresie może doprowadzić do paraliżu prac Trybunał Konstytucyjny, naruszając tym samym niezależność tego organu – ustawa nie może sprawić by niemożliwym stało się wyłonienie kandydatów na stanowiska Prezesa czy Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego bądź podejmowanie decyzji w innych kluczowych

kwestiach. Zważywszy na redakcję art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawa mogłaby przewidywać, odnośnie do decyzji Zgromadzenia Ogólnego dotyczących kandydatów na stanowiska Prezesa/Wiceprezesa) głosowanie w dwóch etapach:

- 1) wyboru kandydata na stanowiska Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego,
- 2) przedstawienia kandydatur Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Projektowany art. 11 ust. 1, w zakresie w jakim przewiduje możliwość powołania Prezesa Trybunału na więcej niż jedną kadencję jest wtórnie niekonstytucyjny – zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2015 r. sygn. akt K 35/15¹. Podobną do projektowanej regulację Trybunał ocenił jako niegwarantującą zabezpieczenia właściwego sposobu realizacji kompetencji sądu konstytucyjnego, tj. bez wpływu władzy ustawodawczej czy wykonawczej. Rada negatywnie ocenia mechanizm swoistego „nagradzania” osoby, którą Prezydent uznałby za sprawnego administratora, powierzając jej dalsze pełnienie przedmiotowych obowiązków (w obecnie projektowanym przepisie i przepisie objętym wyżej wskazanym wyrokiem: Prezesa i Wiceprezesa TK). Trybunał w ww. orzeczeniu stwierdził, że „[p]rocedura obsadzania stanowisk kierowniczych w TK, w której dopuszczono możliwość ubiegania się o reelekcję, stwarza organowi władzy wykonawczej pole do nieuprawnionego oddziaływania na funkcjonowanie sądu konstytucyjnego. Sędzia, który ma w perspektywie ponowne ubieganie się o sprawowany urząd, może być poddawany naciskom ze strony organu legitymowanego do podjęcia decyzji o obsadzeniu tego urzędu.”.

9. Projektowane art. 16 ust. 1 i art. 18 wydają się naruszać swobodę regulaminową Sejmu wynikającą z art. 112 Konstytucji RP. Podwyższenie wymaganej do wyboru sędziego TK większości na kwalifikowaną 3/5 głosów (w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów) wymagałoby zmiany Konstytucji RP (zob. Konstytucja RP – art. 194 Konstytucja RP red. Safjan/Bosek 2016, wyd. 1/Mączyński/Podkowik). Przepis ten wydaje się być także sprzeczny z art. 197 Konstytucji RP, który upoważnia ustawodawcę do regulacji tylko organizacji Trybunału i postępowania przed nim co jest zgodne z utrwaloną praktyką oraz przepisami obowiązującego Regulaminu Sejmu, szczegółowo regulującymi tryb wyboru sędziego TK. Respektowanie zasady autonomii regulaminowej Sejmu wymaga powstrzymania się ustawodawcy od jej ograniczania, zaś przepisy regulaminowe nie mogą samoistnie nakładać obowiązków na podmioty zewnętrzne, poza granicami określonymi w art. 112 Konstytucji RP. Ustawodawca proponuje konieczność uzyskania większości głosów, inną niż wymagana

¹ Skład sądu: Andrzej Wróbel – przewodniczący, Mirosław Granat, Małgorzata Pyziak-Szafraniec, Piotr Tuleja – sprawozdawca, Sławomira Wronkowska-Jaskiewicz

przepisem rangi konstytucyjnej (art. 120 Konstytucji RP²) i jednocześnie usiłuje wkroczyć w materię dotyczącą „porządku prac Sejmu”/„działalności jego organów” zastrzeżoną w art. 112 Konstytucji RP dla Regulaminu Sejmu. Z podobnych względów niezrozumiały jest proponowany w projektowanym art. 18 ust. 1 udział pozasejmowych organów na etapie zgłaszania kandydatur na sędziego TK (przez grupę co najmniej trzydziestu senatorów, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, Krajową Radę Radców Prawnych, Naczelną Radę Adwokacką oraz Krajową Radę Prokuratorów) i ograniczanie posłów w tej materii („grupa co najmniej pięćdziesięciu posłów”). Dodatkowo za wykraczające poza konstytucyjne ramy ustroju Rzeczypospolitej Polskiej Rada uznaje uwzględnienie w katalogu podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatur do organów samorządu zawodowego utworzonych w wykonaniu art. 17 Konstytucji RP. Organy te bowiem nie są wprost wymienione w Ustawie Zasadniczej, a ich zadania, polegające na:

1. reprezentowaniu osób wykonujących zawody zaufania publicznego,
2. sprawowaniu pieczy nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony,

nie mieszczą się w sejmowej procedurze wyboru kandydatów na stanowiska sędziowskie w Trybunale Konstytucyjnym.

10. Przewidziana w projektowanym przepisie art. 16 ust. 2 zasada kontynuacji pełnienia funkcji sędziego Trybunału aż do momentu wyboru następcy, jest zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa sprzeczna z konstytucyjnie określonym, na 9 lat, czasem trwania kadencji sędziów TK (art. 194 ust. 1 Konstytucji RP). Podobne rozwiązanie, jako wprost niezgodne z Konstytucją RP, a dotyczące kadencji Rzecznika Praw Obywatelskich, ocenione zostało negatywnie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 15 kwietnia 2021 r. sygn. K 20/20. Przedłużenie kadencji sędziego TK ponad konstytucyjnie wyznaczone ramy, bez ostatecznej granicy (nawet w nieskończoność) budzi wyraźne wątpliwości co do skutków takiej regulacji odnośnie do poprawności obsady tego organu, narusza przywołany wzorzec konstytucyjny oraz czynić będzie pracę takiego sędziego podważalną.

11. Projektowany art. 17 ust. 1 określa granice wiekowe dla osób mogących zostać wybrane na stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, co zdaniem Rady narusza swobodę regulaminową Sejmu (por. uwagi do projektowanych art. 16 ust. 1 i 18) oraz stoi w sprzeczności z zasadą kadencyjności wyrażoną w art. 194 ust. 1 Konstytucji i wymogami odnośnie do osób

² „Sejm uchwala ustawy zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, chyba że Konstytucja przewiduje inną większość. W tym samym trybie Sejm podejmuje uchwały, jeżeli ustawa lub uchwała Sejmu nie stanowi inaczej”.

piastujących urząd sędziowski w Trybunale, wykluczać to będzie osoby poniżej 40 roku życia – których wyboru na stanowisko sędziego TK obawiać się zdaje projektodawca (zob. wymóg wyróżniania się wiedzą prawniczą). *Ratio legis* unormowań tego rodzaju, a zawartych między innymi w ustawie o Sądzie Najwyższym, ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych czy ustawie – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, wynika z odmiennego, nie opartego na kadencji, a bezterminowego powołania na stanowisko sędziowskie. Z racji braku zastosowania art. 179 Konstytucji (powołania na czas nieoznaczony) do sędziów TK nie jest celowym regulowanie wymagań odnośnie do maksymalnego wieku sędziów Trybunału. Podobnie nieuzasadnionym jest, w ocenie Rady, rozszerzanie względem art. 195 ust. 3 Konstytucji RP (ustanawiającym zasadę *incompatibilitas* co do określonych w tym przepisie stanowisk) katalogu zajęć zakazanych sędziom TK na kandydatów do objęcia tego urzędu.

12. Projektowany art. 20 ust. 2 wprowadza 14 dniowy termin dla Prezydenta RP na umożliwienie sędziemu TK uroczystego złożenia ślubowania – termin ten ma rozpoczynać swój bieg od dnia wyboru sędziego TK przez Sejm. Kwestię dopuszczalności wyznaczenia terminu do wykonania czynności przez konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej – Prezydenta w świetle wzorca konstytucyjnego analizował Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 5 czerwca 2012 r. K 18/09 w zakresie realizacji uprawnień Prezydenta RP.

13. W systemie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, Prezydent realizuje swoje kompetencje najwyższego strażnika przestrzegania Konstytucji, suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium (art. 126 ust. 2 Konstytucji RP). Wskazany przepis stanowi zatem wzorzec oceny projektowanego przepisu. Rekonstruując treść normy konstytucyjnej, Prezydent RP niewątpliwie współdziała z innymi organami, w tym z Sejmem, w realizacji swojej roli najwyższego strażnika porządku konstytucyjnego. Inne organy państwa nie mogą jednakże ograniczać Prezydenta w realizacji tej roli, a tym bardziej zakreślać ram czasowych do wykonania tej kompetencji, w tym także kompetencji doprecyzowanej w przepisie ustawowym (art. 126 ust. 3 Konstytucji RP).

14. Prezydent RP występuje w procedurze powołania sędziego Trybunału Konstytucyjnego jako podmiot właściwy do przyjęcia ślubowania, przy czym, uwzględniając konstytucyjnie określoną pozycję ustrojową, jako jednego z podstawowych organów państwa polskiego, wykluczone jest traktowanie tych czynności jako biernych, o charakterze wtórnym – prawidłowe realizowanie kompetencji w tym zakresie musi uwzględniać przede wszystkim unormowania konstytucyjne, nie zaś oczekiwania odnośnie do umożliwienia niezwłocznego złożenia ślubowania – terminu wykonania ustawowo nałożonego obowiązku (wyrażone na marginesie uzasadnienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2015 r. sygn. K 35/15),

którego nie przewiduje żadna norma wyższego rzędu. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa proponowane rozwiązanie stanowiłoby precedensowe rozwiązanie w polskim systemie prawnym, ewidentnie zmierzającym do sparaliżowania wykonywania funkcji przez Prezydenta RP i narzucania mu sposobu wykonywania jego zadań.

15. Projektowany art. 21 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 stanowią wyraźne obniżenie poziomu ochrony statusu sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Obecnie obowiązujący art. 32 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego określa tryb postępowania w kwestii przeniesienia sędziego TK w stan spoczynku, określając przy tym jego przesłanki, organy uprawnione i kwalifikowane środki o charakterze dowodowym. Projektowane przepisy budzą wątpliwości Rady zarówno jeśli chodzi o uniezależnienie rozpoczęcia procedury przeniesienia sędziego TK w stan spoczynku od wniosku samego zainteresowanego, jak i proponowaną przez projektodawcę rezygnację z przesłanki „szczególnie uzasadnionego przypadku” (ograniczającego uprawnienie Zgromadzenia Ogólnego do wystąpienia z wnioskiem) oraz prowadzenie stosownego postępowania w oparciu o opinię o stanie zdrowia sędziego TK formułowaną przez „odpowiedni podmiot wykonujący działalność leczniczą” (zamiast obecnego: uznania przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego Trybunału), na wzór rozwiązania sprawdzającego się w sądach powszechnych. Kalka legislacyjna tego rodzaju, przerzucająca rozwiązania dotyczące statusu sędziego sądu powszechnego na status sędziów TK, jest niedopuszczalna przede wszystkim ze względu na odmienny ustrojowo charakter sądów i trybunałów. Przedstawione przez projektodawcę rozwiązania konstruuje zatem wadliwy model statusu sędziego TK, który naruszy również konstytucyjnie chronioną 9-letnią kadencję (zob. też uwagi w pkt 17) poprzez wprowadzenie rozwiązań dotyczących sędziów powoływanych na czas nieokreślony (np. sędziowie sądów powszechnych) do sędziów TK powoływanych na określoną konstytucyjnie kadencję.

16. Podobne zastrzeżenia budzi sformułowanie użyte w projektowanym art. 21 ust. 1 pkt 5 oraz art. 37 pkt 4, które wydaje się co najmniej niefortunnym powtórzeniem z art. 75 § 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym. Użyte w projekcie sformułowanie dotyczące „prawomocnego orzeczenia o **usunięciu** ze stanowiska sędziego Trybunału” wydaje się stanowić zbytek utworzony z dwóch rodzajów kar dyscyplinarnych przewidzianych w postępowaniu dyscyplinarnym sędziów Sądu Najwyższego tj. kary usunięcia z zajmowanej funkcji i kary złożenia sędziego z urzędu. W polskim systemie prawnym tego rodzaju sformułowanie degradowałoby status sędziów TK, pozbawiając tą kategorię sędziów przymiotu nieusuwalności, co w oczywisty sposób pozostawałoby sprzeczne z art. 180 ust. 1

Konstytucji oraz przyjętym w tej kwestii zwyczajem stosowania Ustawy Zasadniczej. Konstytucyjna nieusuwalność sędziów Trybunału nie może być podważona w drodze ustawowej, szczególnie przez wprowadzenie w akcie rangi niższego rzędu instytucji „usunięcia ze stanowiska” – odwrotnej do przytoczonej zasady ustrojowej.

17. Zdaniem Rady z konstytucyjnie określonej kadencyjności sędziów TK (art. 194 Konstytucji RP) wynika zakaz skracania ich kadencji. Żaden z przepisów rangi konstytucyjnej nie przewiduje możliwości jej skrócenia – w przeciwieństwie do regulacji dotyczących np. parlamentarzystów (zob. art. 105 ust. 2 w zw. z art. 99 ust. 3 Konstytucji RP). Wprowadzenie możliwości przerwania kadencji sędziego TK musiałoby być dokonane w trybie ustawy o której mowa w art. 235 Konstytucji RP. Z tych względów, niezależnie od przyjętej terminologii, przypadki wygaśnięcia mandatu określone w projektowanym art. 21 ust. 1 pkt 3, 4 i 5 oraz przewidziana w art. 37 pkt 4 kara dyscyplinarna, jako przerywające kadencję sędziego TK, pozostają wbrew konstytucyjnej ochronie jej ciągłości i nieprzerwywalności.

18. Zastrzeżenia natury legislacyjnej budzi celowość powtarzania części materii dotyczącej stanu spoczynku sędziego TK w **projektowanych art. 21, 42 i 43**. Zdaniem Rady regulacje dotyczące stanu spoczynku powinny znajdować się w odpowiedniej grupie przepisów ustawy (zob. projektowany Oddział 5 w Rozdziale 3 ustawy), w miarę potrzeby odsyłając do stosownych przepisów ustawy.

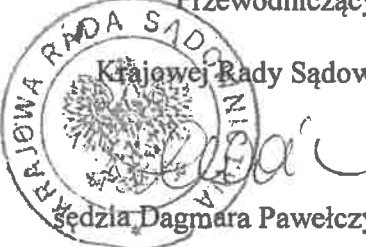
19. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa **projektowany art. 24** wymaga uzupełnienia o przepisy dotyczące jawności i publikacji oświadczeń majątkowych sędziów TK. Wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu projektu nie zawiera on stosownych przepisów w tej materii – jest to kolejny przykład na obniżenie standardu konstytucyjnego opiniowanego projektu (w tym przypadku ograniczenia prawa obywateli do informacji publicznej wynikającego z art. 61 Konstytucji).

20. **Projektowane art. 28 i 31** określają sąd dyscyplinarny jako właściwy do wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej oraz wniosek o wyrażenie zgody na pozbawienie wolności sędziego Trybunału, co stoi w oczywistej sprzeczności z art. 196 zdanie pierwsze Konstytucji RP, zgodnie z którym „*[s]ędziego Trybunału Konstytucyjnego nie może być, bez uprzedniej zgody Trybunału Konstytucyjnego, pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności*”. Zdaniem Rady jedynie właściwym do podejmowania decyzji w przedmiotowych kwestiach jest Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego (por. art. 20 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego). Projektowane przepisy wydają się czerpać z wzorców nieodpowiadających konstytucyjnie

określonym gwarancjom stabilności urzędu sędziego Trybunału Konstytucyjnego i przeczą dotychczasowej praktyce ustrojowej.

21. Zgodnie z **projektowanym art. 53** sędziów do składu orzekającego Trybunału (w tym przewodniczącego składu i sędziego sprawozdawcę), wyznaczać miałyby Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału na wniosek Prezesa (według kolejności alfabetycznej, z uwzględnieniem kolejności wpływu spraw) – takie dysfunkcyjne rozwiązanie przyczyni się do spowolnienia prac Trybunału i jest kolejną z propozycji, która może doprowadzić do paraliżu prac tego organu, co dodatkowo pogłębione będzie przyjęciem zasady, że o zmianie składu orzekającego Trybunału także miałyby decydować Zgromadzenie Ogólne. Krajowa Rada Sądownictwa wyraża przekonanie, że przyjęcie systemu losowego przydziału spraw umożliwiłoby transparentne i sprawne funkcjonowanie Trybunału oraz zapobiegłoby ewentualnemu kwestionowaniu jego niezależności.

22. **Projektowany art. 54 ust. 1 pkt 3** zakłada wyłączenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z udziału w rozpoznawaniu sprawy jeżeli w okresie ostatnich 10 lat, pełniąc mandat posła lub senatora, uczestniczył w wydaniu aktu normatywnego będącego przedmiotem wniosku, pytania prawnego lub skargi. Zdaniem Rady, uwzględniając charakter tej przesłanki, takie rozwiązanie nie będzie sprzyjało sprawności postępowania przed Trybunałem. Potrzeba tak szerokiego i automatycznego wykluczania sędziego z udziału w rozpoznawaniu sprawy nie zachodzi, a procedura wyłączenia na stosowny wniosek byłaby wystarczająca. Ponadto rozwiązanie to zmierza wprost do wyłączenia od orzekania w Trybunale Konstytucyjnym osób, które były uczestnikami w postępowaniu legislacyjnym – posłów i senatorów. Jeżeli celem projektodawcy jest wyłączenie możliwości ubiegania się o stanowisko sędziego Trybunału członków tej grupy zawodowej, powinien to wskazać *expresis verbis* w ustawie. Podtrzymując negatywną ocenę tego przepisu oraz projektowanego art. 17 podkreślić należy zatem, że projektodawca powinien przewidzieć tego rodzaju uwarunkowania w przepisach dotyczących legitymacji biernej wyboru do TK, a nie w przepisie procesowym. W przeciwnym razie stanowić on będzie swoiste ustawowe obejście katalogu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o stanowisko sędziego TK.

Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa

sędzla Dagmara Pawełczyk-Woicka

